

28.11.2012

Kj/18

§ 397

Ryj / Den av ledamoten Matti Enroth väckta motionen om främjande av minskningen av gatudammet genom övergång från dubbdäck till friktionsdäck

HEL 2012-007931 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige beslutade i enlighet med stadsstyrelsens förslag anse den av ledamoten Matti Enroth väckta motionen vara slutligt behandlad.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Kristiina Matikainen, stadssekreterare, telefon: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Bilagor

1 Vt Matti Enrothin aloite

Beslutsförslag

Stadsfullmäktige beslutar anse den av ledamoten Matti Enroth väckta motionen vara slutligt behandlad.

Föredraganden

Ledamoten Matti Enroth och 12 andra ledamöter föreslår i sin motion att staden ska börja främja en övergång från dubbdäck till friktionsdäck.

Stadsstyrelsen hänvisar till de utlåtanden som kommit in och konstaterar att det riksomfattande tvååriga forskningsprogrammet Nasta, som inletts av byggnadskontoret, pågår för närvarande. I programmet granskas möjligheterna att förbättra luftkvaliteten och att sänka kostnaderna för gatuunderhållet genom att minska användningen av dubbdäck. När programmet har slutförts och forskningsresultaten klarnat våren 2013 kommer byggnadskontoret tillsammans med stadsplaneringskontoret och miljöcentralen med en framställning om eventuella fortsatta åtgärder och rekommendationer.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Kristiina Matikainen, stadssekreterare, telefon: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

28.11.2012

Kj/18

Bilagor

1 Vt Matti Enrothin aloite

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 12.11.2012 § 1231

HEL 2012-007931 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättäneen katsoa valtuutettu Matti Enrothin aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Ympäristölautakunta 28.08.2012 § 254

HEL 2012-007931 T 00 00 03

Päätös

Ympäristölautakunta päätti antaa seuraavan lausunnon.

Nastarenkaat irrottavat kivi- ja asfalttipäällysteistä hyvin hienojakoista hiukkaspölyä Näitä halkaisijaltaan alle 10 mikrometrin kokoluokan hiukkasia kutsutaan katupölyksi tai hengitettäväksi hiukkasiksi (PM10).

Hengitettävien hiukkasten pitoisuudet kohoavat Helsingissä ajoittain vilkasliikenteisissä ympäristöissä ja erityisesti katukuiluissa, missä ne eivät pääse laimentumaan. EU-lainsäädännön mukaan vuorokausipitoisuus saa ylittää raja-arvotason (50 µg/m³) enintään 35 kertaa vuodessa. Helsingissä ylityksiä ei ole ollut yli sallitun määrän vuoden 2006 jälkeen. Viime vuosina HSY:n Mannerheimintien mittausasemalla ylityspäivien määrä on vaihdellut 19:sta 35:een. Katupöly heikentää kuitenkin edelleen yleisesti ilmanlaatua, varsinkin keväisin. Hengitettävät hiukkaset aiheuttavat uusimpien tutkimusten mukaan vakavia terveyshaittoja.

Helsingin kaupungin ilmansuojelun toimintaohjelma 2008 - 2016 laadittiin raja-arvon ylitysten johdosta, joita tapahtui vuosina 2003, 2005 ja 2006. Ilmansuojelun toimintaohjelmaan sisältyy useita katupölyn torjuntatoimenpiteitä. Yhtenä toimenpiteenä on selvittää ja ottaa käyttöön nastarenkaiden vähentämiskeinoja. Sama toimenpide sisältyy Helsingin kaupungin meluntorjunnan toimintasuunnitelmaan. Helsingin ympäristöpolitiikassa ehdotetaan, että vuonna 2050 ylityspäiviä sallittaisiin vain puolet nykyisestä eli enintään 18 kpl vuodessa. Myös EU:n ilmanlaatudirektiivin tavoite on ilmanlaadun jatkuva parantaminen, mikä tarkoittaa säädösten jatkuvaa tiukentamista.

Ongelmallisena tilanteena katupölyn pitoisuuksien kannalta ovat ruuhka-ajat, jolloin pakokaasu- ja hiukkaspitoisuudet ovat erityisen korkeita. Helsingin kaupungin tavoitteena on nostaa pyöräilyn ja jalankulun osuutta työmatkaliikenteessä ja juuri tuolloin ilmanlaatu on heikoimmillaan.

Aiemmin ovat kaupunginvaltuutetut Heikki Karu ja Maija Anttila tehneet samansuuntaiset valtuustoaloitteet.

Mikäli nastarenkaiden käyttöä pystytään vähentämään liikenneturvallisuudesta tinkimättä, tämä edesauttaa hiljaisten, rengasmelua vaimentavien päällysteiden käyttöä. Muutoinkin kitkarengas on huomattavasti nastarengasta hiljaisempi, samoin kitkarengas vähentää melua myös auton sisällä. Kitkarengaan vierintävastus on nastarengasta vähäisempi, mikä näkyy polttoaineen kulutuksessa.

Rakennusvirasto käynnisti vuonna 2011 kaksivuotisen kansallisen NASTA-tutkimusohjelman, jonka tavoitteena on tarkastella, olisiko Helsingissä mahdollista liikenneturvallisuuutta heikentämättä parantaa ilmanlaatua ja pienentää katujen ylläpitokustannuksia vähentämällä nastarenkaiden käyttöä. Ohjelman budjetti on noin 400 000 euroa, ja sen rahoittajina ovat STM, LVM, YM, Liikennevirasto, Liikenteen turvallisuusvirasto, HSY ja Helsingin kaupungin virastoista ympäristökeskus sekä ohjelman vetovastuussa oleva HKR. Myös kaupunkisuunnitteluvirasto liittyy mukaan tutkimusohjelman jälkimmäiselle puoliskolle 2012 - 2013. Lisäksi Uudenmaan ELY-keskus ja Vantaan kaupunki ovat ilmaisseet kiinnostuksensa tutkimusohjelmaa kohtaan.

NASTA-tutkimusohjelmassa selvitetään monipuolisesti nasta- ja kitkarenkaiden käytön vaikutuksia. Ohjelman neljä pääteemaa ovat:

- eri maissa saadut kokemukset ja tehdyt tutkimukset nastarenkaiden rajoittamisesta,
- liikenneturvallisuus ja liikenteen sujuvuus,

28.11.2012

Kj/18

- terveys ja ilmanlaatu sekä,
- teiden ja katujen ylläpito ja päällysteet.

Mahdollisia nastarenkaiden käyttöön vaikuttavia toimenpiteitä suositellaan vasta tutkimusohjelman tulosten perusteella. Tutkimusohjelma päättyy vuoden 2013 keväällä.

07.08.2012 Pöydälle

Esittelijä

ympäristöpäällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

Outi Väkevä, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 31516
outi.vakeva(a)hel.fi

Yleisten töiden lautakunta 14.08.2012 § 361

HEL 2012-007931 T 00 00 03

Päätös

Yleisten töiden lautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Hengitettävien hiukkasten pitoisuudet kohoavat Helsingissä ajoittain vilkasliikenteisillä kaduilla ja erityisesti katukuiluissa, missä katupöly ei pääse laimentumaan. Merkittävä osa hengitettävästä katupölystä (10 µm / PM 10) muodostuu talvirenkaiden nastojen iskun ja raapaisun vaikutuksesta kivi- ja asfalttipäällysteistä.

Suomen ilmansuojeluasetuksessa PM10 -pitoisuudelle asetettu raja vuorokausikeskiarvolle on 50 µg / ilma-m³ ja ylitysten sallittu enimmäismäärä on 35 vuorokautta. Sallittujen ylitysvuorokausien lukumäärä 35 ei ole ylittynyt HSY:n viidellä mittausasemalla vuodesta 2007 lukien.

Viime vuosina Mannerheimintien mittausasemalla katupöly on ylittänyt raja-arvon noin 20 - 35 vuorokautena. Katupöly heikentää yleisesti ilmanlaatua, varsinkin keväisin, kun lumikasoihin sitoutuneet katupölyhiukkaset pääsevät katujen kuivussa ilmaan eikä kasvillisuus vielä sido pölyhiukkasia.

Helsingin kaupungin ilmansuojelun toimintaohjelma 2008 - 2016 laadittiin vuosittaisen ylitysvuorokausien raja-arvon toistuvien ylitysten johdosta, joita tapahtui vuosina 2003, 2005 ja 2006. Ilmansuojelun toimintaohjelmaan sisältyy useita katupölyn torjuntatoimenpiteitä, joista yhtenä on selvittää ja ottaa käyttöön nastarenkaiden

vähentämiskeinoja. Helsingin kaupungin ympäristöpolitiikan päivitysehdotuksessa ehdotetaan nykyisen katupölyn raja-arvon puolittamista 18 ylitykseen vuodessa, mikä kiristää vaatimustasoa merkittävästi.

Rakennusvirasto käynnisti vuonna 2011 kaksivuotisen kansallisen Nasta-tutkimusohjelman, jonka tavoitteena on tarkastella, olisiko Helsingissä mahdollista liikenneturvallisuudesta tinkimättä parantaa ilmanlaatua ja pienentää katujen ylläpitokustannuksia vähentämällä nastarenkaiden käyttöä (www.nasta.fi). Tutkimusohjelman osallisia ja rahoittajia ovat sosiaali- ja terveysministeriö, liikenne- ja viestintäministeriö, ympäristöministeriö, liikennevirasto, liikenteen turvallisuusvirasto, Helsingin seudun ympäristöpalvelut ja Helsingin kaupungin rakennusvirasto sekä ympäristökeskus.

Nasta-tutkimusohjelmassa selvitetään monipuolisesti nasta- ja kitkarenkaiden käytön vaikutuksia. Ohjelman neljä pääteemaa ovat:

- eri maissa saadut kokemukset ja tehdyt tutkimukset nastarenkaiden rajoittamisesta
- liikenneturvallisuus ja liikenteen sujuvuus
- terveys ja ilmanlaatu sekä
- teiden ja katujen ylläpito ja päällysteet

Nasta-tutkimusohjelma päättyy vuoden 2013 keväällä, missä yhteydessä tutkimusohjelmassa saatujen tulosten perusteella sekä muun käytettävissä olevan oleellisen tiedon perusteella tarkastellaan kaupungin linjauksia nastarenkaiden käytölle. Tällöin rakennusvirasto yhdessä ympäristökeskuksen ja kaupunkisuunnitteluviraston kanssa tulee esittämään mahdolliset suositukset ja jatkotoimenpiteet.

Esittelijä

osastopäällikkö
Osmo Torvinen

Lisätiedot

Pekka Isoniemi, toimistopäällikkö, puhelin: 310 38414
[pekka.isoniemi\(a\)hel.fi](mailto:pekka.isoniemi(a)hel.fi)